

Američka firma traži da Dodik zaustavi namještanje poslova Momčilu Krajišniku

Pismo nezadovoljne američke firme otišlo je i na adrese ministarstava energetike i rudarstva i poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva RS, te „Elektroprivrede RS“ i „Šuma RS“.

U Obavještenju o uočenim nepravilnostima sa prijedlogom za preduzimanje aktivnosti, koje je ova američka kompanija uputila pomenutim osobama i institucijama, navodi se da su u toku poslovanja uočili veoma značajne nepravilnosti i nezakonitosti.

„Najprije želimo da vam skrenemo pažnju na nepravilnosti koje se odvijaju u praktičnoj primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH. Primjetne su veoma izražene pojave nelojalne konkurencije i favorizovanja pojedinih „povlaštenih“ ponuđača, a na te pojave je izostala neophodna reakcija nosilaca vlasti na svim nivoima. Najeklatantniji primjer favorizovanja „povlaštenih“ ponuđača je dodjela ugovora konkurentskoj firmi „Sarajevoinvest“ u visini od 500.000 KM od strane „Elektrokrajine“, bez provođenja postupka javne konkurencije, a što se dogodilo krajem 2018. godine (nabavka impregniranih TT stubova) i o čemu su svi relevantni činioци upoznati, a nikakve reakcije nije bilo, iako se radi o nezakonitosti koja predstavlja krivično djelo“, naveli su iz Podesta Group-e.

Dodali su da su izraženi primjeri da se u toku postupka javne nabavke mijenjaju tehnički uslovi i karakteristike tražene robe, kako bi se pogodovalo „Sarajevoinvestu“, a ugovorni organ traži i dobija robu slabijeg kvaliteta ispod standarda koji su traženi prvobitno. Kao primjer naveli su nabavku impregniranih TT stubova u „Elektro-Hercegovini“ za 2019. godinu.

Takođe, istakli su primjer nabavke stubova kod „Elektrokrajine“, a kada je ugovor dodijeljen najpovoljnijem ponuđaču, ali je nakon žalbe „Sarajevoinvesta“ Kancelarija za razmatranje žalbi, suprotno prethodno

zauzetoj praksi, prihvatila žalbu „Sarajevoinvesta“ i potvrdu koju je u prethodnim postupcima proglasila nepravilnom u konkretnom postupku prihvatila kao validnu?!?

„S tim u vezi podnesene su i krivične prijave protiv odgovornih lica u „Sarajevoinvestu“ i u komisiji, ali je reakcija nadležnih organa izostala. Takođe, u drugim slučajevima u kojima ugovorni organ ne bi dodijelio ugovor ponuđaču „Sarajevoinvest“, uvijek bi uslijedila žalba koja rezultira, bez izuzetka, ili poništenjem postupka ili dodjelom ugovora „Sarajevoinvestu“. Iz tog razloga, opravdano sumnjamo u pristrasnost komisije u korist „Sarajevoinvesta“, istaknuto je.

„Sarajevoinvest“ je, prema podacima iz privrednog registra, firma u vlasništvu porodice Momčila Krajišnika.

Podesta Group je u pismu navela i nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju „Šuma RS“ takođe ističući da favorizuju „Sarajevoinvest“ na štetu ostalih drvoprerađivača u BiH.

„Molimo sve institucije, da svako iz svoga djelokruga, analizira navode iz ovog dopisa i preduzme mjere i aktivnosti na spriječavanju opisanih pojava jer se radi o nedozvoljenim, protivzakonitim pojavama, koje imaju veliki značaj za kredibilitet tržišta i koje će u konačnici odvratiti sve potencijalne investitore od ulaganja u BiH i RS. Ovakve prakse, koje smo opisali, relativizuju sve ono dobro što je urađeno na privlačenju stranih investicija“, ističu u Podesta Group-i.

Predlažu da se, u vezi s primjerima koje su naveli, izvrši kontrola nabavki impregniranih TT stubova u „Elektrokrajini“ „Elektro-Hercegovini“ i „Telekomunikacijama RS“, te utvrdi postojanje navedenih nepravilnosti.

„Da se sankcionišu lica koja su odgovorna za počinjene nepravilnosti, kao i da se na odgovarajući način djeluje da se ubuduće spriječe uočene nezakonitosti. Da se izvrši kontrola poslovanja „Šuma RS“ sa „Sarajevoinvestom“ i da se utvrdi da li se poštuju odgovarajući pravilnici. Da se u slučaju nepoštovanja pravilnika i favorizovanja „Sarajevoinvesta“ sankcionišu lica koja su takve nezakonitosti počinili i omogućili, te da se pokrenu pravne procedure koje će obezbijediti naplatu od „Sarajevoinvest“ u korist „Šuma RS“ jer se radi o velikom riziku da preuzetu robu navedeni kupac nikad ne plati“, predlažu u Podesta Group-i.

Traže da se obezbijedi poštovanje zakona i zakonskih propisa, te poručuju da će o svemu obavijestiti Ambasadu SAD u BiH kao i stručne institucije koje prate poštovanje konkurentnosti na svjetskim tržištima, piše Capital.

Iz Podesta Group-e ističu da imaju investicije u preko 60 zemalja te da su u BiH i Republiku Srpsku investirali smo u prethodnom periodu u oblast drvne industrije kupovinom preduzeća „Meridijana“ Bijeljina.(oslobodjenje,t)

Pismo upućeno zvaničnicima i institucijama prenosimo u nastavku u cjelosti.

PODESTA GROUP LLC
3511 SILVERSIDE ROAD SUITE 105
USA
Predstavništvo za Evropu

- Srpskom člani predsjedništva BiH
- Predsjedniku Republike Srpske
- Vlada Republike Srpske – predsjedniku Vlade
- Ministarstvu energetike i rudarstva u Vladi RS
- Elektroprivreda RS – direktoru / Nadzornom odboru
- Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u Vladi RS
- Suma RS AD – direktoru / Nadzornom odboru

PREDMET: Obavještenje o uočenim nepravilnostima sa prijedlogom za preduzimanje aktivnosti

Poštovani,

Podesta Group je američka kompanija koja ima svoje investicione procese u preko 60 zemalja svijeta i koja predstavlja renomiranu globalnu kompaniju koja investira pretežno u oblast proizvodnje. Što se tiče Bosne i Hercegovine i Republike Srpske investirali smo u prethodnom periodu u oblast drvne industrije kupovinom proizvodnog preduzeća doo „Meridijana“ Bijeljina, s namjerom da nastavimo s ambicioznim planovima investiranja isključivo u oblast proizvodnje.

Vlasti Republike Srpske i Bosne i Hercegovine učinile su značajne korake u cilju poboljšanja poslovnog ambijenta, sa posebnim povoljnostima za investiranje u proizvodnju. Iz tog razloga je i Podesta Group započela svoj investicioni ciklus na području Republike Srpske.

Međutim, u toku poslovanja uočili smo veoma značajne nepravilnosti i nezakonitosti, koje u velikoj mjeri ugrožavaju sve pozitivno što je postignuto kroz odgovarajuća zakonska rješenja, jer negativne pojave i loše prakse ugrožavaju poslovanja ozbiljnih investitora i dovode nas u poziciju da obustavimo svoje poslovanje i odustanemo od daljih investicija uprkos dobrim zakonskim rješenjima, a zbog nepravilnosti koje se redovno događaju u praksi.

O tim primjerima iz prakse u ovom dopisu i želimo da vas obavijestimo, nadajući se da ćete shvatiti ozbiljnost ovih pojava i bez odlaganja reagovati, kako bi spriječili da neodgovorni pojedinci naruše sve ono što je pozitivno postignuto.

I – Najprije želimo da vam skrenemo pažnju na nepravilnosti koje se odvijaju u praktičnoj primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH.

Naime, u primjeni tog zakona primjetne su veoma izražene pojave nelojalne konkurencije i favorizovanja pojedinih „povlaštenih“ ponuđača, a na te pojave je izostala neophodna reakcija nosilaca vlasti na svim nivoima. Najeklatantniji primjer favorizovanja „povlaštenih“ ponuđača je dodjela ugovora konkurentskoj firmi „Sarajevoinvest“ u visini od 500.000,00 KM od strane Ugovornog organa ZP „Elektrokrajina“ AD Banja Luka, bez provođenja postupka javne konkurencije, a što se dogodilo krajem 2018. godine (nabavka impregnisanih

TT stubova) i o čemu su svi relevantni činioци upoznati, a nikakve reakcije nije bilo, iako se radi o nezakonitosti koja predstavlja krivično djelo.

Takođe, u postupcima javnih nabavki, izraženi su primjeri da se u toku postupka mijenjaju tehnički uslovi i karakteristike tražene robe, kako bi se pogodovalo potencijalnom podizraču DOO „Sarajevoinvest“, a ugovorni organ traži i dobija robu slabijeg kvaliteta ispod standarda koji su traženi prvobitno. (Primjer: Nabavka impregniranih TT stubova ugovornog organa ZP „Elektro-Hercegovina“ Trebinje za 2019. godinu)

Pored toga, skrećemo pažnju na lošu praksu, koja je stvorena u prethodne dvije godine kod Ugovornog organa „Telekomunikacije RS“ AD. Naime, u periodu koji prethodi 2017. godini „Telekomunikacije RS“ su prilikom nabavke TT stubova zadovoljavale princip konkurentnosti i od svih proizvođača su tražili dostavu ponuda za tu vrstu robe. Međutim, od 2017. godine impregnirane TT stubove isključivo nabavljaju od firme „Sarajevoinvest“ po izuzetno visokim cijenama, bez bilo kakve mogućnosti da drugi podizraču uključujući i firme iz okvira Podesta Group-a uopšte učestvuju u ovom postupku nabavke.

Takođe, ističemo primjer koji se dogodio u proceduri javne nabavke impregniranih TT stubova kod Ugovornog organa ZP „Elektrokrajina“ AD Banja Luka. U tom postupku ugovorni organ je pravilno cijenio dostavljenu dokumentaciju svih podizraču i dodijelio ugovor najpovoljnijem podizraču. Međutim, nakon žalbe podizraču DOO „Sarajevoinvest“ Kancelarija za razmatranje žalbi je, suprotno svojoj prethodno zauzetoj praksi, prihvatila žalbene navode podizraču „Sarajevoinvest“ i potvrdu koju je u prethodnim postupcima proglasila nepravilnom u konkretnom postupku prihvatila kao validnu?!? S tim u vezi podnesene su i krivične prijave protiv odgovornih lica u „Sarajevoinvestu“ i u komisiji KRŽ, ali je reakcija nadležnih organa izostala. Takođe, u drugim slučajevima u kojima ugovorni organ ne bi dodijelio ugovor podizraču „Sarajevoinvest“, uvijek bi uslijedila žalba koja rezultira, bez izuzetka, ili poništenjem postupka ili dodjelom ugovora „Sarajevoinvestu“. Iz tog razloga, opravdano sumnjamo u pristrasnost komisije KRŽ u korist „Sarajevoinvesta“.

II – Drugi segment na koji žalimo da vam dobronamjerno skrenemo pažnju odnosi se na nepravilnosti i nezakonitosti u poslovanju „Šume RS“ AD.

Naime, praksa u poslovanju preduzeća „Šume RS“ je takođe obilježena favorizovanjem preduzeća „Sarajevoinvest“ na štetu ostalih drvoprerađivača u BiH, kao i na štetu preduzeća iz sistema Podesta Group.

Ističemo da je Pravilnikom koji se primjenjuje u društvu „Šume RS“ predviđeno da kupci robu plaćaju avansno, osim u slučajevima velikih drvoprerađivača koji robu plaćaju odgođeno do 90 dana, uz davanje obezbjeđenja u vidu bankarske garancije. Ta odredba, međutim, iz nekog razloga ne važi za društvo „Sarajevoinvest“ koje, iako nema uslove za status velikog finalnog drvoprerađivača, dobija robu na odloženo plaćanje do 90 dana. U momentu pisanja ovog dopisa dugovanje DOO „Sarajevoinvest“ prema društvu „Šume RS“ iznosi 200.000,00 KM od dozvoljenih 100.000,00 (koji su pokriveni bankarskom garancijom) a dug postoji već preko 150 dana. S druge strane, preduzeća iz sistema Podesta Group-a robu plaćaju avansno, a takvom praksom i nezakonitošću je stvoren poremećaj na tržištu koji rezultira da ozbiljni drvoprerađivači kao što smo mi rade sa 30% svojih kapaciteta jer DOO „Sarajevoinvest“ ima takav povlašteni položaj.

Smatramo da ovakva praksa mora biti napuštena kako bi se stvorili isti uslovi za sve učesnike na tržištu, jer to garantuju i zakoni kao i ustavi BiH i entiteta.

Takođe, zbog društva „Sarajevoinvest“ svake godine, preduzeće „Šume RS“ u procesu zaključenja ugovora sa svojim kupcima, izloženo je ogromnim pritiscima da moraju po svaku cijenu da favorizuju navedeno preduzeće (iako se radi o dužniku koji svoje obaveze ne izmiruje ili ih ne izmiruje na vrijeme) u smislu boljeg i lakšeg pristupa robi – držnim sortimentima.

Molimo sve institucije iz naslova ovog dopisa, da svako iz svoga djelokruga, analizira navode iz ovog dopisa i preduzme mjere i aktivnosti na spriječavanju opisanih pojava jer se radi o nedozvoljenim, protivzakonitim pojavama, koje imaju veliki značaj za kredibilitet tržišta i koje će u konačnici odvratiti sve potencijalne investitore od ulaganja u BiH i RS. Ovakve prakse, koje smo opisali, relativizuju sve ono dobro što je urađeno na privlačenju stranih investicija.

Predlažemo da u vezi s primjerima koje smo naveli preduzmete sljedeće konkretne korake:

- *Izvršite kontrolu naših navoda koji se odnose na nabavke impregniranih IT stubova u preduzećima „Elektrobratrina“ AD, „Elektro-hercegovina“ AD i „Telekomunikacije RS“ te utvrdite postojanje navedenih nepravilnosti*
- *Da se sankcionišu lica koja su odgovorna za počinjene nepravilnosti, kao i da se na odgovarajući način djeluje da se ubuduće spriječe uočene nezakonitosti*
- *Da se izvrši kontrola poslovanja AD „Šume RS“ sa kupcem „Sarajevoinvest“ i da se utvrdi da li se poštuju odgovarajući pravilnici kada je u pitanju plaćanje robe od strane navedenog kupca*
- *Da se u slučaju nepoštovanja pravilnika i favorizovanja kupca DOO „Sarajevoinvest“ sankcionišu lica koja su takve nezakonitosti počinili i omogućili, te da se pokrenu pravne procedure koje će obezbijediti naplatu od DOO „Sarajevoinvest“ u korist AD „Šume RS“ jer se radi o velikom riziku da preuzetu robu navedeni kupac nikad ne plati.*

Nadamo se da ćete ovaj dopis shvatiti ozbiljno i dobronamjerno, jer Podesta Group želi da zaštiti svoje investicije i uloženi kapital od pojava koje predstavljaju nelojalnu konkurenciju i koruptivne aktivnosti, i to isključivo insistiranjem na zakonitom postupanju svih institucija sistema. Sve što od Vas tražimo je da se obezbijedi poštovanje zakona i zakonskih propisa.

U svakom slučaju, nakon što dobijemo odgovore od institucija u naslovu ovog dopisa, o svemu ovome kao i o preduzetim aktivnostima s vaše strane obavijestićemo i Ambasadu Sjedinjenih Američkih Država u BiH kao i stručne institucije koje prate poštovanje konkurentnosti na svjetskim tržištima.

S poštovanjem,

Podesta Group
Tomislav Lazić s.r.

Date: 17-09-2019